

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวกับการสุขภาพสิ่งแวดล้อม
 ของประชาชนในเขตชนบท จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นายพิศดาร แสงชาติ

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... สมศักดิ์ ศรีสันติสุข ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ศรีสันติสุข)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฬารัตน์ โสตะ)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปในด้านคุณลักษณะและพฤติกรรมเกี่ยวกับการสูบบุหรี่สิ่งแวดล้อมของประชาชน รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวกับการสูบบุหรี่สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตชนบท

ประชากรที่ศึกษาคือประชาชนผู้มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในชนบท จังหวัดอุบลราชธานี ครีวเรือนละ 1 คน หาขนาดตัวอย่างด้วยสูตรของ Yamane ได้ 400 ตัวอย่าง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS for WINDOWS สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน ทำการทดสอบความมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.50 มีอายุอยู่ระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 30.50 จบระดับประถมศึกษา ร้อยละ 74.75 มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร ร้อยละ 73.00 มีรายได้ต่อปีของครอบครัวต่ำกว่า 20,000 บาท โดยที่ร้อยละ 51.50 เป็นผู้ไม่มีตำแหน่งทางสังคมในชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.00 มีความรู้เกี่ยวกับการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมอยู่ระดับปานกลาง ทศนคติของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 72.75 ประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมระหว่าง 1- 25 ครั้งต่อปี และประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.00 เป็นผู้ได้รับการสนับสนุนจากโครงการหมู่บ้านสุขาภิบาลกิจกรรมหลัก

ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.50 มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมรวมทุกกิจกรรมอยู่ในระดับดี โดยกิจกรรมที่ประชาชนมีพฤติกรรมที่ดีได้แก่การกำจัดสิ่งปฏิกูล คิดเป็นร้อยละ 81.25 การสุขาภิบาลอาหาร ร้อยละ 80.00 การกำจัดขยะมูลฝอย ร้อยละ 59.50 และ การสุขาภิบาลที่พักอาศัย ร้อยละ 53.75 ส่วนกิจกรรมอื่นๆประชาชนจะมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดหาหน้าสะอาด ร้อยละ 56.75 การควบคุมแมลงสัตว์พาหะนำโรค ร้อยละ 46.75 และการกำจัดน้ำเสีย ร้อยละ 49.50

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.05 ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ของครอบครัว การมีตำแหน่งเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข ความรู้ และทัศนคติ

3. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวกับการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.05 ได้แก่ ทัศนคติ การมีตำแหน่งเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข การได้รับสนับสนุนจากโครงการหมู่บ้านสุขาภิบาลกิจกรรมหลัก เพศ และการมีตำแหน่งเป็นผู้นำฝ่ายปกครอง โดยปัจจัยดังกล่าวสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมได้ร้อยละ 21.53